

Дар як навишта ёдрас карда будам, ки аёбӣ шоирони мумтози қадимоман ба масал донишгоҳи зиндагиношиносӣ. Хар гоҳ ки маъни ба навиштаҳои онҳо кашф менамоям, ба он гуфта бори дигар имон меоварам. Дар воқеъ чунин аст. То ҳанӯз панду андарзоҳои онҳо моро ба қор меояд, ҳикматашон чашми дилмонандро бозтар мекунад, даст медиҳанд, ки мо кӯрони худро бини кассон аз наздик худро бубинем ва ба рафтору кирдорамон баҳо диҳем. Гӯе таълиқҳои онҳо на ҳамаҷаҷу андозаи одаму одамгарист.

Баъзан ба кӯчаҳои сарбаста меравам аз андозаи ченаки тангу фароҳи ки ибда қарибони хеш. Агар дар ҳама бобат бо онҳо ҳамназару мувофиқам—одамам, вагарна махлуки дигар. Ба назар чунин мерасад, ки онҳо бисёр худхонд.

Моро, чун инсонӣ каму беш ба ҳазинаи маънавии аҷодҳо роҳ ёфта, он чиз ба ташвиш мегузорад, ки соат ба соату рӯз ба рӯз ворисоне аз ин сарвати бемисл дар мешаванд. Ба фикрам, иллати асосии ин душвориҳои таълими барғалати илми забон дар мактабҳои мина ва аз меъри умулфурсии забон эҳтироз намуда (баъди табдилулоати асри XX) ба меъри умулфурсии рӯ оварданид. (Ҳоҳиш мекунам маро баъзе қачназорон дурӯст фаҳманд, ва нуктаи назарамро дуруст талкин намоянд. Меъри умулфурсии сие, ки ман дар назар додам, шеваи иронӣ ё дари афғонистонӣ нест. Ба масал он бахрист, ки аз се рӯди шодобӣ шеваҳои форсӣ ба ҳам омадааст).

Агар он меъерро чун андоза напозирем, харгиз ба ҳазинаи маънавии аҷодҳо намеёбем. Ва ин маъно онро дорад, ки таи ҳафтадо соат бегонаҷа беҳамаҷа будем ва ҳоҳем монд. Қавми беҳамаҷа бегонаҷа ба тӯдаи бешнаву шараф табдил хоҳад ёфт. Таърих нағст, таърих номус аст, таърих кӯбнаҷа фардос аст. Хар миллати халққардаи худо дар тӯли умр роҳу пайроҳаҳои тайқардаи худо дорад, ки аз онҳо дарсу сабақ гирифташав шарт аст зарур. Чун дари ин дарсу сабақ баста шуд, халқи беҳамаҷа бегонаҷа, ба таъ-

бире манкурт, ташаккул меёбад... Аҷабо, роҳ сӯи донишгоҳи зиндагиношиносӣ буди мулоҳиҷаҳо маро ба дигар сӯ бурданд. Солхост, ки шоғирди ин донишгоҳам. Ба назарам як умр дар ин даргоҳи баланду муътабар хоҳам монд. Дар ин даргоҳ аёбӣ салису обдори аҷод маро панд медиҳанд, чашми дилмонанд ба рағинкамони зиндагӣ боз менамояд ва қиёфашони мекунад, нигоҳам, ниҳодам ва тафаккурро фуруғ мебаҳшанд.

Баъзеҳо шояд гуянд: «Ту, ки бо сари зулфи суҳан сару қор дорӣ, баъду газалҳои мекуни

Имрӯз ҳулоса мешавад, ки ҳамаи он тадбирҳои муфиди аҷод (ташкили махфилу шабнишинӣ) ба хотири забондониву ҷаҳондонии авлод буд. Гоҳ аз таълимоҳҳо ба гуш мерасад, ки: «Забондон будани омӯзгори математика ё кимия шарт нест. Ғалатҳои дигарон дар ифодаи матлаб табиист. Зеро мутахассиси забон нестанд». Чӣ саҳви бузург!

Бояд ёдрас намоем, ки забон калиди кулфи дари ҳамаи илмхост. Агар роҳ сӯи мамлақати маърифат доред, бо худ роҳбалади дошта бодӣ, ки Забон ном дорад.

рушан овард. Деҳон аз ибтидо барои таъминоти оила (давлати кӯча) меҳост аз замин гандуми фаровон рӯнада. Вале чӣ бодд кард? Ин суол урро ба кӯи андешаву ҷустуҷӯи бодд. Ва андешаву ҷустуҷӯи аввалинӣ ӯ илми ибтидоияш буданд, ки ба чунин ҳулоса оварданд: каланду омор, досу хасмола бодд сохт, ҷӯи бодд канду об овард... Ва аз роҳи андешаву тадиқу татбиқ то ба сохтани трактору дастгоҳи муктадир расид. Яъне омилҳои пешрафти деҳон, дар маҷмӯ инсон, дар ҳама асру замон илму маърифаташ буданд. Бино бар ин далел

фат мебарад, забондонӣ аст. Халқ беҳуда: забон донӣ, ҷаҳон донӣ, намеғӯяд. Мардуми Осиёи Марказӣ пеш аз ҳама бодд се забон: форсӣ, арабӣ ва туркиро хеле хуб донанд. Ва баъд донишони забонҳои англисӣ, русӣ, олимӣ ва ҳоказо зарар надоранд. Чунин ба назар мерасад, ки дар мо табибони донишманд хеле каманд.

Баъзеҳо бар онанд, ки мо баринҳои маънаҳои аёбӣ Ҳофизу Хайём Мавлавиро... «об карда хӯрадем». Ва галат мекунад. Мисолан, қавми, ки маърифати илмӣ надоранд, чӣ гуна метавонанд ба ташаббуси илмӣ надоранд? Барои «об карда хӯрдан» бодд ҳофизу Қуръон шуд. Дарвешвор тамоми марҳаҷаи тавассути раси сар намуд ва аз таълимоти ҳамаи дину мазҳабҳо паю бӯи бурд.

Бо вучуди ин тавони «об кардан»-и чанд аёбӣро дорем, ки аз баҳр қатрааст. Дар мактабҳои минаву оила ва таълимоти даврии аҳди шӯравӣ ба мо таълим доданд, ки Ҳофиз бузург аст, Хайём бузург аст, Мавлавӣ, Саъдӣ, Бедил ва ғайраҳо бузурганд. Вале ҳеҷ касе парда аз рӯи бузургии онҳо набардошт. Нафаре гуфта навазист, ки лисонугайбӣ Ҳофиз дар қадом аёбташ нуфтааст. Шорехони адабиёти мумтоз хеле кам буданд. Магарам аҳди касиф роҳ намедад, ки олимони ба баҳри мероси ниягон амиктар фуру равад.

Чанде пеш бо як шоираи афғонистонӣ мушоираи доштан. Ҷамъи сӯхбат гуфт, ки: «Бо вучуди бузургии ҳама Ҳофиз галатҳо нис дорад. Масалан, дар байти зерини ӯ нуксонест:

Дар паси оина
тӯлӣ сифатм доштаанд,
Он чӣ устоди азал гуфт:
«Бигӣ!»—меғуям.

Ҳофиз бодд меғуфт, ки маро дар муқобили оина тӯлӣ сифатм доштаанд. Ҷамъи сӯхбат гуфт, ки: «Бо тӯлӣ сифатмӯро намедонистааст, аз ин рӯ, ибораи «дар паси оина»-ро ба қор бурдааст. Ҳангоми суҳбат тӯлӣ сифатмӯро ба рӯи оина меғузоранд». Дар аввал ҳоҷиш будам. Зеро худ аз усули сифатмӯро ба тӯлӣ оғоҳие надоштам. Ҳамин қадар афзудам:

(Давомаш дар сах. 4)

Ахлоқ

Қарзи фарзанд

Носири Хусрав барҳақ фармудааст:

**Ба пири хидмати модар, падар кун,
Чавони чунун аз сар бадар кун.**

Дар адабиёти классикии форсу тоҷик чунин ашъори ҳикматангез хеле зиёданд. Онҳо сазовори эътибор будани волидонро ба тақдир ба фарзандон хотиришон месозанд. Албатта, онҳо, ки тарбияи худ гирифтаанд, дар хизмати волидон мебошанд.

Вақте суҳан онди қарзи фарзандист, кас беҳтиёр ба мулоҳиза меравад: он чӣ гуна қарзест? Оё онро адо кардан, билкул баргаридондан мумкин?

Бузургон мефармоёнд, ки ин қарз адо-нашаванда аст. Яъне фарзанд ҳар қадаре, ки ба хизматгӯзори падару модар саъй кунад, он кам аст: ҳамеша, то дар вучуд дили гарм метапад, баҳри хурсанд кардан ва ёфтани дили волидон чун қалб дар тапиш бодд бурд...

Ривояте ҳаст доири адои ин қарз. Вақте аз Расули Акрам пурсидаанд, ки «Е Расулulloҳ, касе, ки падар ё модарашро ба тах-тапушташ бардошта пиёда ба Макка туллоҳ, ба хонаи Қабъа ҳафт маротиба бурда биёрад, қарзаш ба охир мерасад ё не?

Дар ҷавоб мешунавад: «То қавтидани волидон гаштаю баргашта эшонро ба хонаи Қабъа ба зибрат барад ҳам, аз қарз озод нахоҳад шуд...»

Аз ин бармеояд, ки фарзанд назди волидон як умр қарздор аст.

Дар баробари байту порчаҳои ҳикматомез ҳамаҷунин нақлу ривоятҳои ибратангез доири хурмати падару модар ва бузургдош-тӯи поси хотири онҳо дар асарҳои зиёди адабони классикимон басо муассир баён карда шудаанд. Дар фармудаҳои пурарзи-ши онҳо, харҷанд қутуҳи мӯъаз ифода ёфта-анд, олам-олам маънӣ нахон аст. Он панду насихатҳо бо гузашти солҳо аҳамияти бу-зурги тарбиявии худро кам намекунад, яъне ҷовиданд ва ба «ҷовидон хирад» бадал ёфтаанд.

Дар бораи ҳусни ҳулқи дилҷӯ доштан дар асарҳои ахлоқӣ-тарбиявӣ аз қабилӣ «Ахлоқи Мӯҳсинӣ», «Меъёр-ул-ахлоқ», «Нодир-ул-меъроҳ», «Дур-ул-маҷолис», «Қобусно-ма» ва ҳоказо рағину шево талкин карда шудаанд.

Агар дар китобҳои таълимии имрӯза аз асарҳои, ки зикрнам рафт, интиҳобан пор-чаи иқтибосот, нақлу ривоятҳои хикояҳои иб-ратангез оварда мешунаанд, нуран ало нур мешуд. Бо дарки маънии онҳо насли ҷавон то андозае ҳанӯз дар оғозони дабистонҳо ба ҷи будани маънии рӯзгор сарфаҳм ме-рафт. Ҳамаҷунин дар ҳусни воҷиботи ҳақи-

волидайн тасаввуроти бештаре ҳосил ме-кард.

**Аз падар таъзими фарзанди халаф
набавд аҷаб,
Шохи гул гулро ба фарқи хештан
чо медиҳад.**

◆◆◆

Расулulloҳ гуфтаанд: «Медонед, азимта-рин гуноҳ чӣ қор қардан аст? Ва шарҳ дода-анд: «Ба Оллоҳ шак овардан ва дили падару модарро озурдан».

Рӯзе як нафар одам пеши Набӣ омад ва гуфт, ки қиҳод қарданӣ аст. Расулulloҳ пурси-данд, ки падару модар дорӣ? Гуфт: «Ҳа». Гуфтанд: «Авал хидмати падару модар қар-да, ризояти онҳо ба даст овар, баъд қиҳод кун...»

Дар ривояти дигаре омадааст, ки Расу-лulloҳ ба қатори гуноҳҳои азим «Лънат қар-дани падару модарро худ»-ро ворид меку-нанд. Ҳайрон шуда аз он кас мепурсанд, ки «Чӣ хел? Кас оё падару модаро худро ҳам лънат мекунад?»

Меғӯянд: Падар ё модари ягон қасро лъ-нат хондан, ҳақорат қардан ин падар ё мо-дари худро лънат хондану насоза гуфтан аст».

Чӣ қадар суҳанони маънаӣ нест, ки факат бо эҳти-ромии волидонӣ хеш қонъ нашав, волидо-ни шахсонӣ дигарро ҳам аз падару модари хеш кам машумор. Баъдтар ин ҳарфҳои бу-зургворонаи Саъдӣ вирди забонҳо шуданд:

Бани одам аъзои яқдигаранд,

Ки дар офаришиш зи як гавҳаранд.

Чанде пеш китобе наш гардида тахти ун-вони «Инсон барои бахт ба дунё меояд». Ин китоб, ки аз суҳанони ҳикматомези Президенти мамлакат фароҳам омадааст, аҳамияти қалони маънаӣ дошта, дар он доири эҳтиромии волидон низ гуфта меша-вад. Минҷумла:

Дар халқ нақле ҳаст: «Падар розӣ-худо розӣ, Модар розӣ-пайғамбар розӣ». Хар қадар инсонхоро, ки моро ба дунё оварда-анд, эҳтиром кунем, мо бештар ба назари Офаридгор меафтем ва бешӯба, хар он чӣ қардем, дар намунаи меҳру оқибати фар-зандонамон ба ҳудудом хоҳад гашт».

◆◆◆

Аз азал ҳурмату эҳтиромии волидайн дар мо қарор гирифтааст. Хар як фарзанд бо во-лидайнӣ худ бодд бифаҳрад. Волидон низ тарзе бодд рафтору қунанд, ки воқеан ҳам боиси ифтихори фарзандон бошанд...

Ш. ИБРОХИМОВА.

Шамоли бозсозихо ҳам зуд намерасад

Даҳ моҳи маъмурияти ҳукумати нави Афғонистон бо роҳбарии Хомиди Карзай пушти сар гардид. Дар мамлакат на танҳо эҳёи сохтори иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, балки ба маҷорам орому мутаносиб ворид намудани вазъияти сиёсӣ ба осонӣ даст намедид.

Мӯҳтавои сӯҳбати хабарнигори «Овози тоҷик» бо қордори муваққати Давлати Интиқолии Исломи Афғонистон (ДИА) Абдуллоҳи Бахшӣ низ асо-сан дар ин замина сурат гирифт.

—Чаро имрӯз расман кишвар Давлати Интиқо-лии Исломи Афғонистон ном гирифт?

—Пас аз шикасти режими Толибон дар Афғонистон нишастаи шаҳри Бонн бо иштироки намоёнандони хизматҳои ҳамаҷаи муҳтали-фи мамлакат ба чунин ҳуло-са расид, ва таваққуф намуд, ки Давлати Интиқолии И-сломи Афғонистон номида шавад ва ба ӯҳдаи ин ҳу-қуқат, ки 18 моҳ маъмурият хоҳад дошт, барои инти-қоти раисҷумҳури оянда та-моми заминаҳои қонунӣ ва сиёсиро бодд ба вучуд орад ва ҳамзамон ҳамаи вазорат-хонаҳо тибқи меъёрҳои му-айяннамудаи нишастаи Бонн қори худро идмоа медиҳад.

ДИА инчунин интиқоботи умумихалқиро низ тартиб медиҳад ва баргузориҳои онро таъмин менамояд. Дар ӯҳдаи он аз ҷумла таҳияи мусаввади Қонуни Асосии давлат гузошта шудааст. Шақл ва ранги байрақи давлатӣ, нишони давлатӣ низ тақрибан тағйир на-хӯрдааст, магар ин ки назар ба нишони давлатии соли 1343 (1965 миллод) имрӯз қаме тафовут ба чашм ме-расад.

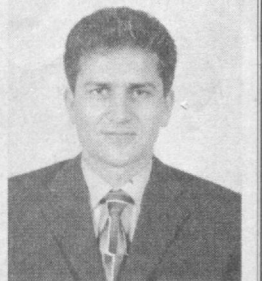
19 август дар Афғонистон чун иди истиқлолияти миллий боқӣ менамод, ки имсол 83-умин солгарди онро таҷлил намудем.

—Оё шикасти Толибон дар тақвими таърихи на-вини Афғонистон чӣ нақше гузоштааст, ки қобили ёдовариву ҷашнгирӣ бо-шад?

—Ин таърихи охириро ҳанӯз ба тақвими кишвар ворид насоттаем ва дар рас-миёт давлат низ ҳанӯз дар амал нест.

—Имрӯз ваъзи Афғони-стонро чӣ гуна дармеёбед ва умуман таъсири ҳу-қуқати марказӣ дар сароса-ри мамлакат то чӣ андоза эҳсос мегардад?

—Табъан ин беш аз бист соли ноорому пурталотум вақти бисёр аст ва ҳоло ба-рои он ки кишвар боз ба

халати аввалии орому баъ-зидоли худ бирасад, нимаи он муддат зарур аст. Мардум аз номутаносибӣ ва сиёсати норавшани ҳукуматдорон ҳа-ста шудааст. Ҳолати имрӯзаи саросари Афғонистон ҳоси чунин кишваре мебошад, ки тоза аз ғирдобӣ чанд берун омадааст.

—Беаро намунади гу-рӯҳҳои силоҳбастаи мам-лакат аз фармонҳои охири-ни Хомиди Карзай мебо-шад. Он дар амал чӣ гуна татбиқ мегардад?

—Тибқи ин амри роҳбари давлат аввал силоҳҳои сақия-ла ва баъд яроқҳои ҳақиқа-ҷамъоварӣ мегардад. Зарур он аст, ки силоҳбастагон дар ивази ин яроқҳо шӯғле пайдо кунанд. Ва агар онҳо мутмаин бошанд, ки ба ивази силоҳи худ қори дигари муфид ба даст меоранд, супурдани силоҳ нисбӣ содда тамом меша-вад.

—Ҳоло давлат барои бар-пой истондани иқтисодиё-ти мамлакат чӣ қорҳои му-шаххасро анҷом медиҳад?

—Ҳамин ҳоло дар Токио 4,5 млрд. долларе, ки ба ҳайси кӯмак ба Афғонистон аз қони-би мамлакатҳои ёрирасон ваъда шуда буд, қисман ба кишвар омада мерасад. Ба ғайр аз кӯмаки пулӣ иддае аз давлатҳо ваъда қардаанд, ки бевосита дар сохтмон кӯмак кунанд. Инчунин қам-қам ма-дади башардӯстона мерасад.

—Оё аз Ёзбекистон нис-дар ин масъалаҳо мамла-қати шумо қашми умед до-рад?

—Ёзбекистон барои мадад имконоти зиёди техникаӣ до-рад. Ва ин ҷиҳати қор аз ли-ҳози иқтисодӣ аҳамияти қал-лон дорад, зеро ки ин мам-лакат ба мо хеле наздик ҷой гирифтааст ва аз ин боис он ҳамаҷаи ва кӯмак арзон та-моми мешавад. Агарчи аз та-рафи Ёзбекистон микдори кӯмак эълон нагаштааст, эҳти-моли қавӣ вучуд дорад, ки аз имконоти техникаӣ он исти-фода қардад. Дар ҳусни тар-мими баъзе роҳҳои мошин-гарди Афғонистон аз қониби Ёзбекистон гуфтушундҳо ба

Маърифати мошинсозӣ, мошинронӣ, самолётсозӣ, шину хез, мушоират, шеър-созӣ, қайқоннавардӣ, маъ-данҷӯӣ, муқорибӣ ҳама-ҳама аз роҳи забондонӣ ҳосил қар-дад. Пас шӯбон ҳам, профес-сор ҳам, ҳуллаш, ҳосу он бодд забондон бошанд. Ҳатто қор-водорию кишварӣ низ маъ-рифатро тақозо дорад, ки бе донишгари забон ва вожаҳои махсус муяссар нагардад.

Ҳуш, чӣ қунем, ки ҳосу ом забондон гарданд, инсонҳои оғоҳу бедор шаванд, ба маъ-нини фароҳу бузургаш по ба қуллаи қуҳи Маърифат ни-ҳанд, нидоҳои чун сӯби содиқ попу фуруғ дошта бошанд.

Ох, чӣ сарҳоҳе қурбон нашуд дар роҳи маърифати мардум, чӣ бузургмардон месли Аҳмади Дониш, Маҳмудҷоҳа Бехбудӣ, Мирзо Сироч, Абду-рауф Фитрат, Садриддин Айни... дар ин манқал сӯхта хохистар нашуданд. Маърифат ба маънии танғаш доштан, ба мазмунӣ фароҳах оғоҳӣ, бе-дорию, худу худшоинӣ, созан-дагӣ, офарандагӣ. Бузург-мардонӣ номбурда меҳостанд на як тӯдаи ноҷиз, балки ҳамаҷаи фӣ сади мардум со-ҳибмаърифат бошанд. Манзу-рашон аввал маънавият, пас он иқтисод буд. Дар воқеъ илму маърифат зербинои иқтисод аст. Барои ибтоти ин маъни метавон чунин далели

Ба пешвози 70-солагии Нукус

Чашм наздик мегардад

Нукус дар пеши назари ҳамагон тағйир ёфта, ба бар либоси тамоман нав мегардад. Чунин суръати баланди қорро танҳо дар объектҳои бинокории Тошқанд ҳис қардан мумкин аст ва барои исботи фикри мазкур далелҳо сержуморанд.

Як вақтҳо ҷои ҳозираи бозори маҳали Чимбӯй—қойқона ахлотхона, пур аз боқимон-даҳои масолеҳи бинокории қорношоям буд. Дар ҷои он бозори болопӯшида сохта шуд, ки ҳаваси ҳамагонро ба вучуд меоварад. Дар шафати Боғи истироҳат ва фарҳанги шаҳр тахкурсии объекте боду онро ба ҷумлаи сохт-мони гуштии шутурхӯрда шомил қардонда бу-данд. Алҳол дар болои ин тахкурсий хонаи зебои истиқоматӣ қад қашадааст. Роҳҳои ваъе, ҳамвор ва асфалтфарш қарда шуда-анд. Аксар бинокҳои паस्ताи умраш ба охи-расида вайрон қарда, дар ҷои онҳо обект-ҳои замонавӣ сохта мешаванду алҳол Ну-кус ба майдони бунёдқори, ободони ва саб-зу хурамгардонӣ табдил ёфтааст.

Ба ин на танҳо шарофати тағйирӣ ба чаш-ни 70-солагии шаҳри Нукус, балки таша-ббуқорӣ, ҷустуҷӯ ва тадбиргари бинокор, васлгарон, роҳсозон ва ғайра мебошад. Дар аксари обектҳо қор дар ду ва се баст таш-кил қардидааст.

Марҳалаи аввали таҷдиди Беморхонаи рақами якуми ҷумҳурий ба анҷом расидааст. Корпуси он таҷдид гардид, ки ба сохт-наш солҳои баъди қанғи дуҷуми қаҳон шурӯ қарда буданд. Акун вай ба муасси-саи замонавии тиббӣ мубаддал қардида-аст. Ва он бо услуби шарқонаву ҳамаҷаи талаби меъмории замонавӣ оро дода ш-удааст. Яъне меъморӣ Шарқу Фарб ба ҳам омезиш ёфтааст.

Барои ёфтани нақшо ба ҳуҷҷатҳои қадим-а муроҷиат қардан лозим омад. Ва бино-қорон тамоми қорро ба чо оварданд, то ки обект сари вақту ҳушифат таржим қардад. Корпуси Беморхонаи рақами якум ба-робари ҳуб оро дода шудан бо 55 қати замонавӣ, палатаҳои қулай муҷаҳҳаз буда, ду зали қарроҳӣ дорад. Ба андозаи 34 милли-он сӯм техника ва таҷизот, 34 андозаи 36 миллион сӯм асбобҳои анҷуми зарурий ҳа-рид қардидааст. Набавтҳои дуҷум ва сею-ми он таҷдид мегардад.

Корпуси Беморхона яке аз обектҳост, ки дар қатори дигарҳо мебоист ба шарафи 70-солагии чашни шаҳри Нукус қари худ-ро боз менамуд.

Т. МАҲКАМОВ.

То ба имрӯз дар шӯъбаи ҳолати шаҳрвандии шаҳри Фарғона 315-то ниқоҳ қайд шудааст. Дар ин чо инчунин маркази оилаи ҷавон созонм ёфтааст. Дар вай дар бо-бати ба ҳаёти нав тағйир қардани қавонон як қатор қорҳо ба амал бароварда мешавад. Аз ҷумла, бо қавононе, ки оила барпо мекунад, сӯҳбатҳо гузаронда мешавад.

Инчунин ба марказ қормандони дӯқони либосҳои арӯ-сон, ки дар маркази шаҳр тақшил шудааст, ҳар қор чун-ин рӯзҳои қароҳбахш ба марказ аз наздик ёри мерасо-нанд.

Дар сурат: намоиши либоси арӯсон, ки дар ин дӯқон дӯхта шудааст.

Аксбардор: Муқимҷон ҚОДИРОВ. (ЎЗА).

Қарор ва иҷро

Пул бодд ба бонк сунуга шавад

Қарори Девони Вазирон «Дар бораи тадбирҳои минбаъда қам қар-дани муомилоти ғайрибонкии во-ситаҳои пулӣ» дар қори тақми-ли ҳисби муомилоти пулӣ, қам қар-дани муомилоти ғайрибонкии он, пешгирии сарқашӣ намуна аз су-пурдани андоз аҳамияти муҳим до-рад.

Мақомоти хидмати давлатии ан-доз оид ба тарғиби моҳияту аҳа-мияти, инчунин иҷрои қарори мазкур тадбирҳои дахлдор мегузаронад.

Оид ба таъмини пулла ба қассаҳои бонкҳо супурдани қаромади нақд, дар байни аҳоли эъзоҳиҳои зарури-ти барҳам додани муомилоти ғайри-қонунӣ пул қорро пиёда қардонда мешаванд.

Дар натиҷаи қорҳои ба амал ба-ровардашуда шумораи тадбиргарионе, ки аҳамияти қарорро дуруст дарк намуна, фаъолиятшонро дар ин асос тақшил медиҳанд, меафзоида. Аз ҷум-ла, дар мағозаи ҳусуии «Азамат»-и шаҳри Бухоро то қабул шадани қарор

дар як моҳ 7,5 миллион сӯм супурда мешуд, дар моҳи август бодд, ин нишондиханда 12,1 миллион сӯмро тақшил дод.

Баробари ин пулла ба муасси-саҳои бонки давлатӣ супурдани маб-лағи нақди субектҳои ҳоҷагидорӣ тахти назорати қатъӣ қарор дорад. Аз санҷишҳои дар қарраи гузашта гу-зарондашуда дар 1940 ҳолат қонун-шиқани ба воридоти пулӣ нақд ало-қаманд ҷой доштад. Дар ними ин ҳолатҳо аз апаратҳои қассаи исти-фода нақардаанд, баъзеҳо ба бонк пулӣ нақдро сари вақт наспурдаанд ва аз вай ғайриқонунӣ истифода бурдаанд.

Ҳангоми тафтиши мағозаи ҳусу-ии «Омон-ота» қормандони раёса-ти андози вилояти Қашқадарё муай-ян намунаанд, ки мудирӣ мағоза Ну-

ралӣ Омонот аз апаратҳои қассаи истифода набурда, 14 миллион сӯми-на пулӣ савдори ба қайб задааст.

Ҳангоми ба сифати назорат таф-тиш қардани мағозаи савдои фир-маи ҳусуии «Тараққиёт» қормандо-ни инспексияи давлатӣ андозаи ноҳияи Пахтабодӣ вилояти Анди-қон муайян намунаанд, ки аз моҳи май пулӣ савдо ба ҳисоби маҳдиди да-роварда намунадаст. Зиёда аз 35 милли-он сӯм пулӣ нақд бевосита ба ки-саи роҳбари фирма Иномҷон Соҳи-қов меафтад.

Дар ҳолатҳои ба ин мушобеҳ нис-бати зиёда аз 1000 нафар ба сифа-ти қаримаи маъмурий ба 25,4 милли-он сӯм қорҳо андеша шуд. 30 на-ванди қинӣ қушода шуд.

Н. АБДУРАХИМОВА, муҳбири ЎЗА.

Китобҳои нав

Муждаи ноширон

Инак, як моҳи соли ҳониши нав сипарӣ шуд. Амине, ки омӯзо-рон ва донишомӯзон баъд аз таълими тоби-стона бо ғайрати дучанд ба даргоҳи мактаб қадам гузоштаанд. Бино-бар ин ба диққати онон расонидан меҳостем, ки нашириёти «Ёзбекистон» ба онҳо яқанд номғӯи китобҳои қарсии тоза-нашро пешниҳод наму-дааст. Дар баробари ин нашириёти «Ўқувчи», «Ёзуви», «Чӯлпон».

«Меҳнат», «Иҷод дунёси» ва «Тиббиёт» ҳам барои соли ҳониши 2002-2003 қандин

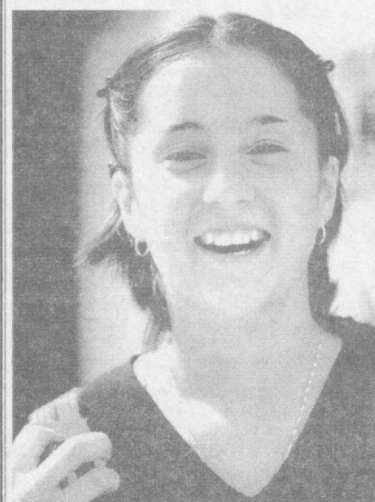
Чопониҳо боз гами худро гуфтанг

Нахустин чемпионати Осиё, ки он ба тартиб 30-юмин аст, дар Тошканд ба поён расид. Дар он беш аз сенздаҳ кишвар теннисбозони худро озмуданд ва дар он ягон натиҷаи ғайричаҳшмодшт ҳам рух набад, магар ин ки теннисбози ўзбекистонӣ Ивонна Исроилова ҷои дувумро ишғол намуд.

Аз он ки аксарияти теннисбозони Ўзбекистон дар марҳалаҳои аввал мусобиқаро тарк намуданд, алоқамандони теннис чандон хотирчам набуданд, зеро хусусан дар байни мусобиқаи мардҳо аз теннисбозонамон умед нисбат ба натиҷаҳо, ки онҳо нишон доданд, зиёд буд.

Натиҷаи низои чунин буд, ки дар финали ҷуфтҳо танҳо намояндагони Индонезия бо ҳам қувваозмод карданд. Ҷуфти Хандойо /Савондари дар се сет ҳамватанони худ Су-ванди / Андрияниро мағлуб намуданд: 6/4, 1/6, 10/6(4).

Дар муборизаи байни мардҳо Гоичи Мотомураи ҷопонӣ дар нимфинал Алексей Кедрюкро (Қазоқистон) дар ду сет мағлуб намуд—6/7(2) 5/7. Ин бозӣ агарчи дар ду сет ба ғолиб теннисбози ҷопонӣ ҳал гардид, Кедрюк низ хеле бошиддат мубориза бурд ва аз ин ҷост, ки ба афзалияти хеле кам ба нафти ракеткаи сеюми ин чемпионат ва 189-уми таснифи АТП тамом шуд.

Ивонна Исроилова аз ҷои дуюм қаноатманд аст.

Ба охирин бозии чемпионати навбатии Осиё дар Маркази тенниси Тошканд дар байни боз як намояндаи Чопон Акико Моригамӣ, ки бешубҳа даъвогари асосии

Барои Гоичи Мотомураи 29-сола чемпионати 30-ум комёби овард.

қахрамони китъа буд ва ў дар таснифи АТП ҳам дар ҷои ҳуб (121) воқеъ гардидааст, бо ракеткаи 1165-уми ин тасниф, Ивонна Исроиловаи Ўзбекистонӣ, ки ҳатто ба даҳ теннисбози бехтарини ин чемпионат дохил набуд, дар қор ӯ ба ӯ омад. Ивонна дар нимфинал Ксея Янзеи ҷиноиро дар се сет (2/6, 6/4, 1/6) пушти сар намуда буд ва албатта финал барои ӯ натиҷаи ҳуб ҳам буд, зеро дар ҳаёти Ивонна ҳанӯз чунин муваффақияте дар чунин мусобиқоти бонуфуз даст набад буд. Ва табиист, ки дар чунин финал бо ин гуна рақиб ботачриба мубориза бурдан барояш душвор буд. Ва танҳо худро дар ҳонаи худ эҳсос намуданаш барои ӯ тасалли мебахшид. Дар ҳар сурат Ивонна дар ду сет аз Акико Моригамӣ (Чопон) ба ҳисоби 6/2, 6/1 мағлуб гардид, ки ин барои ӯ дар фатҳи қуллаҳои нав дебочае ҳоҳад гардид.

Дар маҷлиси шўрои Ҳамраисони Федератсияи тенниси Осиё, ки дар доираи ин мусобиқа барпо шуд, қарор гардид, ки ду чемпионати навбатии китъа боз дар Ўзбекистон баргузор ҳоҳад шуд, ки инро дар мулоқоти худ бо журналистон онҳо баён карданд.

Дар маҷлиси онҳо боз дигар масъалаҳои марбут ба мусобиқоти Осиё баррасӣ гардидааст.

Т.МИРҲАЁЕВ,
хабарнигори «Овози тоҷик».

Дар нигористон

Нигоҳи нав ба занон

Бунёди занони СММ дар ИДМ ақсои ба Барномаи таъриқоти Созмони Милал дар Ўзбекистон, яънунин Кумитаи занони Ўзбекистон намоиши фотосуратҳоро доир намуд, ки он «Занон: асри нав, нақши нав, макрми нав» номиди шуда буд.

Намоиши фотосуратҳо дар ду тоҷи Маркази ҳунари муосири Фарҳангистони ҳунари Ўзбекистон аз 12 кишвари ИДМ ва Литва ҷой дода шуда буданд.

Ин суратҳо дар натиҷаи озмуни фотосуратҳо бо номи «Занон барои сулҳ, баробарӣ ва амният иқтисодӣ» интихоб шудаанд, ки ба он беш аз 900 асар расида, аз онҳо 180 ададаш ба баррасии доварон пешниҳод гардидааст. Ва бино ба натиҷаи озмуни суратгирони Молдова, Русия, Озарбойҷон ва Қирғизистон ғолиб доништа шуданд.

Дар ин суратҳо эҳсос мегардад, ки ба тарбияи ёфтаи насли нави бонувон нигоҳи ҷамъият низ ба онҳо ва ҳудуди ҷой ва макрми онҳо дар ҷамъияти тағир ёфтааст ва маҳз чунин назарфаканӣ ба ҷинси латиф дар ин ақсо дар маркази диққат ҷой гирифтааст.

То ин ки дар Тошканд ақсои мазкур ба маърази тамошо гузошта шавад, дар Алмаато ва Бишкек ба алоқамандон манзур гаштааст ва пас аз Тошканд бошад, онҳо ба Душанбе фиристода мешаванд.

Хабарнигори мо.

Рустам Қосимҷонов дар финал

Ҳамватанамон Рустам Қосимҷонов муҳлисони худро бо бозии муваффақиятнокаш бори дигар хушнуд гардонд. Вай аввалин шуда дар зинаи кубоки ҷаҳон, аз рӯи шохмот ба финал роҳат гирифт, ки дар шаҳри Хайдарободи Хиндустон ба амал меояд.

18 октябр Рустам бо ҳисоби 1,5:0,5 дар баҳси финалӣ бо намояндаи Словения Александар Белявский қувва озмуд. Дар партияи якум шохмотбозон ба дуранг роӣ шуда бошанд, дар партияи дуюм Р.Қосимҷонов бо донҳои сафед бозӣ карда, ғалаба ба даст овард.

Дар нимфинали дигар Алексей Дреев ва собик чемпиони ҷаҳони хиндустони Вишванатан Ананд қувва меозмоянд. Ғолиби ин баҳс бо Рустам Қосимҷонов мебошад.

(ЎЗА).

Маскани ситҳатии бонувон

Бинобар ғамхорӣ ҳокимияти ноҳия 1 июли соли 1994 дар маркази Вобқанд (назди манораи таърихӣ) маркази бошукӯҳи солимгардонии виллоятӣ бонувон (занон) ба қор оғоз намуда буд. Мо бо сардӯхтури ин мулоҷаҳо Аҳмад Икромов ҳамсӯҳбат шудем.

А. Икромов соли 1950 дар шаҳри Вобқанд ба дунё омада, соли 1966 мактаби миёнаи ба номи Кировро, соли 1972 факултети муолиҷавии Донишқадаи тиббии Тошканд (ТашМИ)-ро хатм кардааст. Ҳудуди ҳамаи сол дар беморхонаи марказии зодгоҳаш чун ҷарроҳ ба қор оғоз намуда, аз соли 1977 ба сифати ҷонишини сардӯхтури ҳамаи беморхона, солҳои 1987-93 ҳамчун сардӯхтури госпитали виллоятӣ Вазорати қорҳои дохилӣ, солҳои 1993-96 чун сардӯхтури беморхонаи марказии ноҳияи Вобқанд фаъолият нишон додааст. Аз соли 1996 ин ҷониб ба маркази виллоятӣ солимгардонии бонувон роҳбар аст. Соҳиби оила, ҳафт фарзанд ва ҳафт набера мебошад.

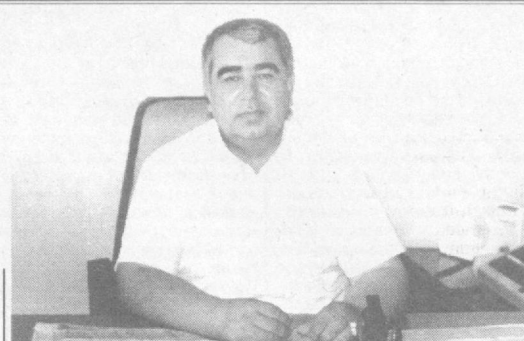
Бо ордени дараҷаи дуюми «Соғлом авлод учун», нишони сарисинагии «Аълоии тандурӯстӣ» ва ифтихорномаҳои Вазоратҳои қорҳои дохилӣю тандурӯстӣ тақдир гардидааст, Депутати Шўрои ноҳия мебошад. Ҳамаи даъвати гузашта намояндаи халқи Шўрои виллоят буд.

— Маскани солимгардонии типӣ санаториявӣ бонувони мо дорони 110 кат (50 ҷой аз ҳисоби буча бепул, 60 ҷой пулакӣ) буда, асосан ба муолиҷаи бемориҳои дарунӣ иттиҳосонида шудааст. Ин ҷо асосан бемориҳои меъдаю рӯда, асабу дил табоабт меёбанд. Ёздаҳ нафар дӯхтурҳои тоифаи олию якум, 68 нафар ҳамшираҳои тиббӣ ба ҳизмати қоратоғдон (беморон) омодаанд. Марказамон бо асбобу ускунаҳои замонавӣ тиббӣ, аз қабили рентген-васитаҳои ултрасадои ташхисқунӣ, фиброгастроскоп, ЭНГ ва ғайра таъмин аст. Ба ғайр аз ин дар ин ҷо шўббаи замонавӣи физиотерапия, ҳонаи муолиҷагирӣ бо усули варзӣ (гимнастика), фитобар (доруҳои набототӣ) фаъолият нишон медиҳад.

Барои муолиҷагирандагон тамоми қуллаҳои қоратоғдон оварда шудааст.

Мебелҳои гуногуни замонавӣ, телевизорро яҳдон, оби гарму хунок ва дигар имкониятҳо мӯҳайёст.

Бо ташаббуси ҷонишини сардӯхтур Юсуф Тошев, дӯхтурони тоифаи олий мудири шўббаи якум Фотима Рашидова

акушер-гинеколог, соҳиби медали «Шўҳрат» Назира Пўлодова, ҳамшираи қалон М. Шаҳובה ва ғайра дар муолиҷаҳо бисёр қорҳои ҷониб диққат ба сомон мебаранд. Ҳар сол дар ин ҷо зиёда аз се ҳазор нафар бонувони виллоят саломатии худро аз нав барқарор мекунад. Маскани солимгардонӣ мувофиқи дастури пешбинигардида дар асоси барномаҳои «Авлоди солим», «Модар ва кӯдак», «Соли қадриносии қуҳансолон» фаъолият худро пеш мебарад. Ба қариб 85 нафар дӯхтарони 8-14, 15-17 -сола баъди назорати муолиҷа гирифтанд. Инчунин 1393 нафар модарон аз назорати акушерия гинекологӣ гузаронида шуданд. 209 нафарашон баъди муайян гардидаи беморӣ муолиҷа гирифтанд. Байни муолиҷагирандагон қорҳои зиёди профилактикӣ (тарғибот), сӯҳбату семинарҳо низ гузаронда мешавад.

Аз ҳизмати роӣғони муолиҷаҳо қиҳо истифода мебаранд?

—Онҳое ки дар қарори 532-юми Деввони Вазирон зикр ёфтаанд. Аз ҷумла занҳои ҳомила (аз 18 то 35-сола), ногиронҳо.

Бояд таъкид намуд, ки маъмурияти ҳоҷагии ширкати ба номи Мурод Ҷўраев ва заводи пахтазоқуни ноҳия аз муолиҷаи роӣғони қиҳо қисми қорамандонашон пуштбонӣ мекунад.

Мо дар долонҳои бинои пурушқуҳи сеошона бо бисёр муолиҷагирандагон воқўрда дар қеҳраи онҳо осори қанотатмандию хушнудиро эҳсос намудем.

Нурбӣби Оллобергановаи урганҷӣ, Васила Иброҳимоваи ғиждувонӣ, Ҳоҷибегим Хўшмуродоваи шифорқонӣ ва ғайра нисбати ғамхорҳои ҳуқумат ба бонувон муомилаи хуш муқррбони қорамандони муолиҷаҳо ҳарф заданд.

—Ҳар як қоратоғдоаро, ки ба ин ҷо меуди шифоёбӣ меояд, меқўшем, ки ноумед насозем-меғўяд сардӯхтури муолиҷаҳо А. Икромов.

Амрулло АВЕЗОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик»
дар виллоятӣ Вобқанд.

Ҷасаде, ки ба дар нағунҷид

Уолтер Халдосон амриқоӣ шояд фикр накарда бошад, ки дар дунё соҳиби ин гуна рекорд мегадарад. Вай шикмасерӣ ҳўроқ хўрданро машғулияти аз ҳама дўстдошташ қарор дода буд. Ҳамаи василаи номи ӯ ба китоби «Рекордҳои Гиннес» шомил гардида, ҳамчун одами аз ҳама фарбеҳу сервасзи сайёра тавсиф гардид. Охир, на ҳар кас соҳиби 555 килограмм вазн мешавад.

Баъдтар Уолтер бо рекордҳои дар бобати харошавӣ навард. Вай ба парҳез гузашта, дар фўрсати кўтоҳ 236 килограмм вазни худро партофт боз ба китоби «Рекордҳои Гиннес» ҳамчун одами аз ҳама бештарвазнартароста дохил шуд. Аз ҳама муҳимаш баъди 18 соли ҳонаишинии бори аввал ба кўча баромада, бо ёру дўстони мушқират қард. Вале ғамҳои онҳо боз ба ҷонаш расиду пуруҳўрои ӯ на ба роҳ монд. Боз фарбеҳу сервасз шуду мадорӣ аз ҷой ҷунбиданро надошт.

Аз ӯ рўзо аз сактаи дил вафот қард. Ҳангоми дафни ӯ як муаммо ба миён омад.

Ҳамаи 555 килограмм вазн мешавад. Баъдтар Уолтер бо рекордҳои дар бобати харошавӣ навард. Вай ба парҳез гузашта, дар фўрсати кўтоҳ 236 килограмм вазни худро партофт боз ба китоби «Рекордҳои Гиннес» ҳамчун одами аз ҳама бештарвазнартароста дохил шуд. Аз ҳама муҳимаш баъди 18 соли ҳонаишинии бори аввал ба кўча баромада, бо ёру дўстони мушқират қард. Вале ғамҳои онҳо боз ба ҷонаш расиду пуруҳўрои ӯ на ба роҳ монд. Боз фарбеҳу сервасз шуду мадорӣ аз ҷой ҷунбиданро надошт.

Аз ӯ рўзо аз сактаи дил вафот қард. Ҳангоми дафни ӯ як муаммо ба миён омад.

Ҳамаи 555 килограмм вазн мешавад. Баъдтар Уолтер бо рекордҳои дар бобати харошавӣ навард. Вай ба парҳез гузашта, дар фўрсати кўтоҳ 236 килограмм вазни худро партофт боз ба китоби «Рекордҳои Гиннес» ҳамчун одами аз ҳама бештарвазнартароста дохил шуд. Аз ҳама муҳимаш баъди 18 соли ҳонаишинии бори аввал ба кўча баромада, бо ёру дўстони мушқират қард. Вале ғамҳои онҳо боз ба ҷонаш расиду пуруҳўрои ӯ на ба роҳ монд. Боз фарбеҳу сервасз шуду мадорӣ аз ҷой ҷунбиданро надошт.

Аз ӯ рўзо аз сактаи дил вафот қард. Ҳангоми дафни ӯ як муаммо ба миён омад.

Ҳамаи 555 килограмм вазн мешавад. Баъдтар Уолтер бо рекордҳои дар бобати харошавӣ навард. Вай ба парҳез гузашта, дар фўрсати кўтоҳ 236 килограмм вазни худро партофт боз ба китоби «Рекордҳои Гиннес» ҳамчун одами аз ҳама бештарвазнартароста дохил шуд. Аз ҳама муҳимаш баъди 18 соли ҳонаишинии бори аввал ба кўча баромада, бо ёру дўстони мушқират қард. Вале ғамҳои онҳо боз ба ҷонаш расиду пуруҳўрои ӯ на ба роҳ монд. Боз фарбеҳу сервасз шуду мадорӣ аз ҷой ҷунбиданро надошт.

Аз ӯ рўзо аз сактаи дил вафот қард. Ҳангоми дафни ӯ як муаммо ба миён омад.

Ҳамаи 555 килограмм вазн мешавад. Баъдтар Уолтер бо рекордҳои дар бобати харошавӣ навард. Вай ба парҳез гузашта, дар фўрсати кўтоҳ 236 килограмм вазни худро партофт боз ба китоби «Рекордҳои Гиннес» ҳамчун одами аз ҳама бештарвазнартароста дохил шуд. Аз ҳама муҳимаш баъди 18 соли ҳонаишинии бори аввал ба кўча баромада, бо ёру дўстони мушқират қард. Вале ғамҳои онҳо боз ба ҷонаш расиду пуруҳўрои ӯ на ба роҳ монд. Боз фарбеҳу сервасз шуду мадорӣ аз ҷой ҷунбиданро надошт.

Аз ӯ рўзо аз сактаи дил вафот қард. Ҳангоми дафни ӯ як муаммо ба миён омад.

Ҳамаи 555 килограмм вазн мешавад. Баъдтар Уолтер бо рекордҳои дар бобати харошавӣ навард. Вай ба парҳез гузашта, дар фўрсати кўтоҳ 236 килограмм вазни худро партофт боз ба китоби «Рекордҳои Гиннес» ҳамчун одами аз ҳама бештарвазнартароста дохил шуд. Аз ҳама муҳимаш баъди 18 соли ҳонаишинии бори аввал ба кўча баромада, бо ёру дўстони мушқират қард. Вале ғамҳои онҳо боз ба ҷонаш расиду пуруҳўрои ӯ на ба роҳ монд. Боз фарбеҳу сервасз шуду мадорӣ аз ҷой ҷунбиданро надошт.

Аз ӯ рўзо аз сактаи дил вафот қард. Ҳангоми дафни ӯ як муаммо ба миён омад.

Ҳамаи 555 килограмм вазн мешавад. Баъдтар Уолтер бо рекордҳои дар бобати харошавӣ навард. Вай ба парҳез гузашта, дар фўрсати кўтоҳ 236 килограмм вазни худро партофт боз ба китоби «Рекордҳои Гиннес» ҳамчун одами аз ҳама бештарвазнартароста дохил шуд. Аз ҳама муҳимаш баъди 18 соли ҳонаишинии бори аввал ба кўча баромада, бо ёру дўстони мушқират қард. Вале ғамҳои онҳо боз ба ҷонаш расиду пуруҳўрои ӯ на ба роҳ монд. Боз фарбеҳу сервасз шуду мадорӣ аз ҷой ҷунбиданро надошт.

Аз ӯ рўзо аз сактаи дил вафот қард. Ҳангоми дафни ӯ як муаммо ба миён омад.

Ҳамаи 555 килограмм вазн мешавад. Баъдтар Уолтер бо рекордҳои дар бобати харошавӣ навард. Вай ба парҳез гузашта, дар фўрсати кўтоҳ 236 килограмм вазни худро партофт боз ба китоби «Рекордҳои Гиннес» ҳамчун одами аз ҳама бештарвазнартароста дохил шуд. Аз ҳама муҳимаш баъди 18 соли ҳонаишинии бори аввал ба кўча баромада, бо ёру дўстони мушқират қард. Вале ғамҳои онҳо боз ба ҷонаш расиду пуруҳўрои ӯ на ба роҳ монд. Боз фарбеҳу сервасз шуду мадорӣ аз ҷой ҷунбиданро надошт.

Аз ӯ рўзо аз сактаи дил вафот қард. Ҳангоми дафни ӯ як муаммо ба миён омад.

Ҳамаи 555 килограмм вазн мешавад. Баъдтар Уолтер бо рекордҳои дар бобати харошавӣ навард. Вай ба парҳез гузашта, дар фўрсати кўтоҳ 236 килограмм вазни худро партофт боз ба китоби «Рекордҳои Гиннес» ҳамчун одами аз ҳама бештарвазнартароста дохил шуд. Аз ҳама муҳимаш баъди 18 соли ҳонаишинии бори аввал ба кўча баромада, бо ёру дўстони мушқират қард. Вале ғамҳои онҳо боз ба ҷонаш расиду пуруҳўрои ӯ на ба роҳ монд. Боз фарбеҳу сервасз шуду мадорӣ аз ҷой ҷунбиданро надошт.

Аз ӯ рўзо аз сактаи дил вафот қард. Ҳангоми дафни ӯ як муаммо ба миён омад.

Ҳамаи 555 килограмм вазн мешавад. Баъдтар Уолтер бо рекордҳои дар бобати харошавӣ навард. Вай ба парҳез гузашта, дар фўрсати кўтоҳ 236 килограмм вазни худро партофт боз ба китоби «Рекордҳои Гиннес» ҳамчун одами аз ҳама бештарвазнартароста дохил шуд. Аз ҳама муҳимаш баъди 18 соли ҳонаишинии бори аввал ба кўча баромада, бо ёру дўстони мушқират қард. Вале ғамҳои онҳо боз ба ҷонаш расиду пуруҳўрои ӯ на ба роҳ монд. Боз фарбеҳу сервасз шуду мадорӣ аз ҷой ҷунбиданро надошт.

Аз ӯ рўзо аз сактаи дил вафот қард. Ҳангоми дафни ӯ як муаммо ба миён омад.

Ҳамаи 555 килограмм вазн мешавад. Баъдтар Уолтер бо рекордҳои дар бобати харошавӣ навард. Вай ба парҳез гузашта, дар фўрсати кўтоҳ 236 килограмм вазни худро партофт боз ба китоби «Рекордҳои Гиннес» ҳамчун одами аз ҳама бештарвазнартароста дохил шуд. Аз ҳама муҳимаш баъди 18 соли ҳонаишинии бори аввал ба кўча баромада, бо ёру дўстони мушқират қард. Вале ғамҳои онҳо боз ба ҷонаш расиду пуруҳўрои ӯ на ба роҳ монд. Боз фарбеҳу сервасз шуду мадорӣ аз ҷой ҷунбиданро надошт.

Аз ӯ рўзо аз сактаи дил вафот қард. Ҳангоми дафни ӯ як муаммо ба миён омад.

Ҳамаи 555 килограмм вазн мешавад. Баъдтар Уолтер бо рекордҳои дар бобати харошавӣ навард. Вай ба парҳез гузашта, дар фўрсати кўтоҳ 236 килограмм вазни худро партофт боз ба китоби «Рекордҳои Гиннес» ҳамчун одами аз ҳама бештарвазнартароста дохил шуд. Аз ҳама муҳимаш баъди 18 соли ҳонаишинии бори аввал ба кўча баромада, бо ёру дўстони мушқират қард. Вале ғамҳои онҳо боз ба ҷонаш расиду пуруҳўрои ӯ на ба роҳ монд. Боз фарбеҳу сервасз шуду мадорӣ аз ҷой ҷунбиданро надошт.

Аз ӯ рўзо аз сактаи дил вафот қард. Ҳангоми дафни ӯ як муаммо ба миён омад.

Ҳамаи 555 килограмм вазн мешавад. Баъдтар Уолтер бо рекордҳои дар бобати харошавӣ навард. Вай ба парҳез гузашта, дар фўрсати кўтоҳ 236 килограмм вазни худро партофт боз ба китоби «Рекордҳои Гиннес» ҳамчун одами аз ҳама бештарвазнартароста дохил шуд. Аз ҳама муҳимаш баъди 18 соли ҳонаишинии бори аввал ба кўча баромада, бо ёру дўстони мушқират қард. Вале ғамҳои онҳо боз ба ҷонаш расиду пуруҳўрои ӯ на ба роҳ монд. Боз фарбеҳу сервасз шуду мадорӣ аз ҷой ҷунбиданро надошт.

Аз ӯ рўзо аз сактаи дил вафот қард. Ҳангоми дафни ӯ як муаммо ба миён омад.

Донишгоҳи зиндагишиносӣ

аст—киноа аз ториқӣ—ғайб. Худро ғайб аст. Ҷамолӣ ӯ танҳо дар дилҳои оинасон пок таҷаллий мекунад...

Дар мушоираи навбатӣ ба шоира хулосаҳои аз байт арза кардам. Гуфтам, ки неки бароям қардӣ. Агар кутирият намебуд, намедонистам, ки лисонулгайбии Ҳофиз маҳз дар ин байт нуҳуфтааст. Шоира шарҳи маро ба ғўши чош шунид. Танҳо ҳамаи қадар гуфта тавонист, ки: «Пас устоди мо дар шарҳи байт назари хато доштааст». Ин ҷо донишманди худро дар қиёс бо шоира намуданд нестам. Дар олами маънавии шоира қилои зебову дилпазир кам набуд. Гуфтаниам, ки маърифати қомил маҳсули маҷмўи назарҳост. Ба қавли Абдурауф Фирғат натиҷаи тасодуқи беозори афкор аст.

Вале таассуф, ки гоҳо мо дигарандешонро намепазирем. Ҳатман бояд нуктаи назари дигарон бо нуктаи назари мо мувофиқ бошад. Ин ҷост нуктаи заъфамон.

Ҳофиз ва Хайём ба Мавлави ва Соиб ва Саъдӣ ва дигар шоирони музмтозамон ғанҷҳои ороштаи зиёде доранд, ки имрўз ва пас аз ҳазору сад ҳазор соли дигар низ башарро ба қор оянд.

Боз шарҳи як байти Ҳофиз,

лик, дарвеш омадааст. Маъшук—ёр, Аллоҳ аст. Хоил—девор, парда, монеа. Яъне Ҳофиз гуфтаиш, ки миёни толиб (ошиқ) ва матлуб (Худо) деворе (хоил) вуҷуд надорад. Эй Ҳофиз, ту худ девори худ ҳастӣ, худатро аз миён бардор. Худ қадом худ аст? Дар ҳар инсон ду худ ҳаст: худӣ раҳмон ва худӣ шайтон (нопок). Ҳадафи Ҳофиз худӣ олураву чиркинаш аст. Хитоб мекунад:

Ҳофизо, агар худӣ нопокатро (пардари) аз миён бардорӣ ба висоли Ҳак (маъшук) ҳоҳӣ расид, дилҳои ҷамолӣ ёр муассар гардад.

Бубинед, аз нигоҳи Ҳофиз шартӣ асосии урӯх (ба висоли Ҳак расидан) покосонӣ рўҳ аст. Байти сонии ӯ мазмуни болоиро тақмил медиҳад:

Ба остони ту мушқил тавон расид, оре, Урӯҷ бар фалаки сарвай ба душворист.

Магар имрўз низ ҳама қалбан покӯ беолоиш бошанд, хуб нест? Дузд набудӣ, қотилу мақул набудӣ, дару панҷара ҳоямон ҳақин набуд, орий аз фанду фиреб будем, вожаи ситам танҳо дар луғатҳо буд, ба гуноҳи азим—таққирӣ якдигар намебардохтем ва

хоказо. Ба ин маънӣ байти дигаре:

Назари пок тавонад руҳи ҷонон дидан, Ки дар оина назар ҷуз ба сафо натвон.

Чавҳари байтро ибораҳои ҳоказо.

Ба ин маънӣ байти дигаре:

Назари пок тавонад руҳи ҷонон дидан, Ки дар оина назар ҷуз ба сафо натвон.

Чавҳари байтро ибораҳои ҳоказо.

Ба ин маънӣ байти дигаре:

Назари пок тавонад руҳи ҷонон дидан, Ки дар оина назар ҷуз ба сафо натвон.

Чавҳари байтро ибораҳои ҳоказо.

киёс бо мундариҷаи суҳани Ҳофиз заминитаранд. Вале дар заминӣ харфу аҳдофаш (ҳадафҳо) осмонҳои баландаст ва дар он осмон ситораҳои тобони ҳикмат чашмакзани доранд. Рубой:

Хуш дор, ки рўзгор шўрангез аст, Эмин манишин, ки теги даврон тез аст.

Дар қомӣ ту гар замона лавзина ниҳад, Зинҳор фуру мабар, ки захромез аст.

Дар ин рубой, барои мо аз ҷустуҷў б